

Nro. 38.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 9-dik napján 1798-ik
esztendőben.*

Német Ország.

A' Prussus Udvarnál volt Frantzia Követ Ha-
zafi *Sieyes*, Oktober' 18-dikánn del után *Berlinből*
Frankfurtba érkezett.

A' *Berlinben* ugyan ezen Udvarnál volt Török
Követ, *Ali Aziz Effendi*, ott *Barlinben*, életének
49-dik esztendejében, Oktober 29-dikénn, gutta-
títésben, igen hirtelen halállal ki-múlt a' világból.
Az nap reggel még friss egészségben találta magát.
Ő, születésére nézve *Candia* szigetéről való fiu, a'
tudományokat és mesterségeket, tüzes szorgalma-
tolsággal gyakorló, ember volt.

u. m. 12-dikben, érhattünk-bé, a' midön végezetre reggeli 6 orakor, minekutánna 11-dikben ötet egész nap és éjjel hajtottuk volna, előttünk közel lenni meg-szemléltük. —

„Az ellenség ekkór meg-állapodott, és szoros hadi Lineát formált. A' mi hajóink egymástól távol lévén, egy óra idő kivántatott reá, míg sórt formálhattunk belőlök; a' midön én a' *Robustus*-nak az elő-nyomulásra, és a' többeknek az ő követésére, jelt adtam. —

„A' tsata 7 ora után 20 minutumokkal, kezdődött-el. A' *Hoche* 11 orakor, vitéz maga-védelmezése után, vitorláit le-botsátotta. A' Fregátok már most el akartak távozni, mellyhez képpést én az ő üzöbe való vétettetéseik iránt jelt adtam. Három orányi idő mulva az után 3 Fregátok, minekutánna ő is, mint a' *Hoche*, egy darabig ellent állottak védelmezték volna, még-adták magokat. Minyajon erősen meg-terheltetve, és, mint a' *Hoche*, egészfzen ujjak, és eleséggel 's-fegyveres néppel, egy szóval az ő Irlándia ellen czélzó plánumjokhoz szükséges minden készületekkel, meg-rakva voltak. —

„A' tsata után *Thornborough* nevü Kapitánt, *Magnanim*, *Ethalion*, és *Amalia* Fregátokkal, az el-fogott hajók mellé rendelvén, vélek hátra hagytam, és tsudállom, hogy még mind eddig is meg nem érkeztek; de kétség kívül nem fognak késni. Szerentsénnek tartom maradni. —

„*Sir Warren*.

„P. S. — A' tsatázásból részeseült hajóink között a' *Canada* és *Robust* 74, a' *Foudroyant* 80, a' *Magnanim* és *Amália* 44, az *Ethalion* 38, a' *Melampus* 36, és az *Anson* is 44, agyusók voltak: hanem ez az utolsó tsak a' tsata' végére érkezhett-meg, minthogy az *Arbocz-fűt* az ellenség' hajtásában, már még 11-dikben el-vesztette volt. — „A' *Hoche* comandirozását, az első Hadnagyomra *Turguandra* biztam.“

Egy későbbi *Dublini* levél szerént, a' *Melampus* is bé-vezetett *Lough Swilly*hez, egy Frantzia Fregátot a' kötélénél fogva.

Egy más levél ugyan tsak *Sir Warrentől*, *Lord Castlereaghoz*, a' feljebbi datum szerént, *Dublinba*: — „
 „*Mylord!* Bátorodom tudtokra adni, hogy én ezen hónapnak 12-dikénn az ellenséges hajós tsoportra találtam, és egy ütközet után, a' mely egy napnál hosszabban tartott, négy ellenséges hajók, vitorláikat le-botsátották. Feles számú fegyveres nép, fegyver, munitzió, és más egyéb hadi készület, vólt rajtok. A' papirossainak nagy részét öfzfe tépte és a' tengerbe hanvt az ellenség, az után, hogy vitorláit le-botsát —

„Azzal a' hitellel vagyok, hogy az el-szaladott Fregátok között is, kevesek fognak Frantzia országba visszra evezhetni, minthogy az ő Arbótfáik és Vitorláik, sok kárt valottanak. Az ő veszedelmes környúlállásaikhoz járul pedig még az is, hogy a' tsata után mingyár más nap, igen kemény szélvész támodott; és kétség kívül ök is, vagy a' *Bresti* partok körül vigyázó Anglus hajós tsoportoknak, vagy pedig azoknak, a' melyeket az ő hajhászásokra *Adm. Kingsmill*, *Irlandia* melől utánnok botsátott, kezeikre fognak akadni, &c. Vagyok &c. — „ „*Sir Warren.*

Más egyéb külömb-külob-féle levelekből lehet olvasni, hogy az *Ethalion* nevü Fregátnak Kapitánya *Kountess*, az *Anson*, *Amalia*, és *Sylph* által késértetve, a' *Bresti* hajós tsoportot, az ő onnét való ki-evezésétől fogva szüntelenül késérte, és minekutánna annak tzélozását bizonyoson ki-tanúlta vólna, ugy küldötte-el ekkór *Herbert* Kapitánt az *Amaliával*, hogy az Anglus hajós tsoportok közül, a' melyeket az Északi *Irlandiai* partok körül lenni tudott, valamelyikez keresse-fel. Kapitány *Kountess* 11-dikben maga is találkozott *Warrennel*, és hirt tett néki az ellenségről. Ez a' szerentsés kör-

nyúlállás, hogy az ellenség éppen a' leg jobb idő pontban találtatott-meg, egy ujjabb vér-feredőtől mentette-meg Irlándiát. Már tsak 4 ora mulva azon-túl, bé-eveztek vólna az ellenséges hajók a' *Donegáli* öbölbe, és a' 3 vagy 4 ezer fejből álló fegyveres sereget, a' melyet magokkal hoztak vólt, a' partra ki-szállították vólna. Gen. *Hardy* vólt a' vezére a' fegyvereseknek, kik között *Irlándiát* már régen Frantzia országban tartózkodó békételenek is sokan találtattak. Az el-fogattatott Frantzia Linea hajó *Hoche*, a' mely a' tsatázás-közben vitézül védelmezte magát, egy a' leg szebb Frantzia hajók között, és egészen ujj. Az el-fogattatott 4 Fregátok között egyiknek *Immortalite*, a' másinak *Coquille* a' neve; a' más kettőnek még nem tudják a' neveiket.

A' tsatából el-szabadúlt Frantzia Fregátoknak háрма, még az után bé evezett a' *Donegáli* öbölbe, és vasmatskákat hányván-ki, egy sajkát elküldött 60 emberekkel a' parthoz, hanem az Anglus militziával ott álló Kapitány *Montgomery*, nem engedte-meg nékiek a' ki-szállást; melly után a' Fregátok ismét a' tengernek eresztették vitorlá-jikat.

Hogy melyik Fél mennyit vesztett légyen ezen tengeri tsatában, még nem lehet tudni.

Az *Abukiri* tengeri ütközet után Egyiptom mellől *Gibráltár* felé indittatott 9 Frantzia fogoly hajóknak háрма, ezen útjokban, minekutánna az Anglusok' birtokában 15 napokig lett vólna, a' tengerbe sűjdedt.

Jáson nevű Anglus Fregát a' napokban *Brest* mellett, vagy 6 Frantzia halász-hatjót kergetvén, a' feneke valami viz-szine alatt lappangó kö-szálhoz tsapódott, és egyfzeribe olyan jukat kapott, hogy többé bé-dugni lehetetlen lévén, el-sűjdedt, hanem az embereket rolla tsak ugyan ki-kapták a' Frantziák a' partra, és hadi fogjokká tették. Egyéb oda veszett. A' Fregát 38 ágyus. A' Kapitánya *Stirling* is a' fogjok között vagyon.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Directorium arra fordította most a' gondolkodását, hogy ismét egy hajós sereget gyűjtsön a' *Touloni* kikötő-helybe öszsze: melyre nézve a' Mediterráneumi tenger' kikötő-helyeiben imitt - amott el-széledve lévő hajós tsoportokat, ide rendelte. *Brestből* is ilyen tzéllal rendeltettek ide a' közelébről említettett Linea hajók; a' Spanyol hajós seregek is ehez fogna, a' beszéd szerént egy tsoportja tsatóltatni. További tzélja az leszen ezen *Tuloni* hajós s regnek, ha öszsze gyűlhet, hogy Alexandriához evezvén, *Bonaparténak* és az ő transport hajóinak segedelmet vigyen, és az *Alexandriai* kikötő-helyben lévő transport hajókat, Frantzia országba haza hozza. Hogy erre a' segedelempre nem kevés szüksége lehet *Bonapárténak*, ki lehet hozni annak meg-gondolásából, hogy *Alexandriában*, *Rosettában*, *Damiatében*, és *Cajróban* feleszámu örző sereget kéntelenítettvén batorságnak okáért hátra hagyni, ennek felette az ezek között való belső közösülésnek fenn-tartására is nem kevés nép kivántatik. Ennek felette az is ki-tettszik a' *Bonaparte*' officiális tudósításaiból, hogy a' két főbb *Beyk*, *Murat* és *Ibrahim*, két felé szakadván (*Murat* t. i. Elzaki Egyiptom felé, *Ibrahim* pedig *Siria* felé vévén futását), az ezek után való nyomulás végett *Bonaparte* is meg-osztani kéntelenített a' Frantzia sereget. A' *Bonaparte*' eddig közönségessé tettett minden tudósításaiból nem lehet azt ki-hozni, hogy Egyiptomban sok követőkre talált legyen, sőt ha talált volna is némelyekre, nem lenne tanátsos nagy bizodalmat helyhez-tetni benne, minthogy *Egyiptomban* áruló nép lakik.

A' *Bonaparte*' leg újobbi tudósításában, a' melyet Augustus' 19-dikénn idittott *Cairó* várofsából a' Directoriumhoz, ő maga a' vezérlése alatt lévő seregek egy részével, Aug. 5-dikénn indúlt útnak *Cairóbol* *Syria* felé, hogy *Ibrahim Beyt*, a'

ki ekkor *Belbeis* mellé vonta vólt magát hátra, tovább kergesse. *Ibrahim* innét is mind tovább-tovább hátrált, egész *Salchich* mellé, a' mely az utolsó helység *Egyiptomban Syria* felé. Itt, ivó viz is találtatik. A' hól minekutánna ujjabban tsatázásra került vólna a' dolog, a' Frantzia sereg, még 2 ágyut és 50 tevéket fogott-el *Ibrahim-tól*. —

„Itt *Salchichnél* (ezek a' *Bonaparte'* szavai) a' Generál *Reynier'* Divisióját, és Inzsiner tiszteket hagytam hátra, hogy egy várat építsenek, magam pedig Aug. 13-dikánn *Cairó* felé vissza tértem. Még tsak 2 mértföldnyire távoztam vólt *Salchich-tól*, midön a' Generál *Kléber'* Adjutánsa hozzám érkezvén, az *Abukir* mellett Augústus' 1-ső napján történt tengeri ütközetről hirt hozott. A' keresztül-kasul való járás oly terhes, hogy ezen Adjutánsnak 11 napok kivántattak a' hozzám-érkezésre. Midön én Jul. 6-dikánn *Alexandriából Cairó* felé meg-indúltam, azt irtam vólt Admirál *Brüyesnek*, hogy ő a' vezérlése alatt lévő hajós sereggel, 24 órák alatt az *Alexandriai* kikötő-helybe evezzen-bé, vagy pedig, ha ez meg nem eshetne, az ágyuzó készületeket, és a' ki-fzállott sereghez kivántató minden táborigzereket a' partokra sietve hordassa-ki, maga pedig a' hajós sereggel *Corfuhöz* evezzen vissza. Admirál *Brüyes* ugy ítélte, hogy azon állapotjában, a' melyben ő akkor vólt, az említett készületeknek ki-hordattatását véghez nem viheti, mint hogy hajói köziklás-helyenn állottanak, és már sok vasmatskáit is el-vesztette vólt. Ő tehát *Abukirnál* hányta-ki vasmatskáit, a' hol ezen tzélra igen alkalmas helyet talált. Én Indziner és Pattantjus tiszteket küldöttem-el azon helynek meg vizsgálására, a' kik meg egyező értelemmel úgy találták a' dolgot, hogy ő néki azon helyenn a' partfelől semmi oltalma sem lehetne, és ha az Anglus hajós sereg, 2 vagy 3 napok alatt, míg t. i. a' Frantzia hajós sereg, az ő véle lévő hadi készületeknek a' partra való hordattatása-, és azon keskeny ten-

geri útnak, a' melyenn a' veszedelmes pallagok között az Alexandriai kikötő-helybe bé-evezni lehet, fel keresése = végett, ott maradni kéntelenítettne, itten meg találna jelenni : akkor már a' Frantzia Admirálnak tellyefséggel semmi egyéb módja nem fogna hátra lenni, hanem, hogy a' vasmatskák' köteleit el-vagdaltassa; a' mely környülállásra nézve, nékie igen szükséges dolog volna, hogy azon öbölből a' lehető hamarsággal el-távozzon. Én tehát azzal a' tökéletes meg-gyözödéssel távoztam el *Alexandriából*, hogy a' hajós sereg, vagy az Alexandriai kikötő-helybe bé-evezni, vagy pedig innét *Corfu* felé el-távazni fogna. Julius' 24-dikéig sem *Rosettából* sem *Alexandriából* nem vettem semmi tudositást. A' pusztákról minden felöll öszfegyült *Arabs* tsoportok, táborunk mellett 'sibongottak szüntelenül. A' mi gyözedelmeinknek hire és egy-'s-más ki-adott rendeléseink, Jul. 14-dikére ujanton meg-gyitották az útainkat. Ujanton több rendbéli leveleket vettem Admirál *Brüyestől*, és nagy el-irtódzással esett érsésemre, hogy ő még ekkor is *Abukir* mellett állott. Helyben mingyár irtam hozzá, és igyekeztem véle meg-értetni, hogy ő ott egy orányi időt is el ne veszessen többet, hanem vagy az *Alexandriai* kikötő-helybe bé-evezzen, vagy pedig *Corfu* felé el-útazzon haladék nélkül. Julius' 20-dikánn egy levelet vettem tőlle, melyben azt irta, hogy recognoscerozás végett több rend-béli Anglus hajók érkeztenek légyen oda, melyre nézve ő, az öbölben erőlsiti magát, és egyik szárnyát *Abukirnak* lizegezvén, úgy várja az ellenséget. Ez az ő különös végzése, hathatós félelemmel töltött-el éngem': hanem már késő vólt a' dolog; mint-hogy az ő 20-diki levele 30-dikbann érkezett hozzám. Én ugyan *Jülien* nevű Adjutánsomat helyben mingyár el-küldöttem hozzá, olyan parantsolat mellett, hogy viszfza ne induljon tőlle hozzám addig, mig azt nem látta maga, hogy a' hajós sereg az *Abukiri* öbölből el-evezett. Az Adjutánsom azonban, minthogy 30-dikban indúlt-el

töllem, akkor, mikor kellett volna, ő hozzá meg nem érkezhett. Jul. 26-dikán azt írta hozzám az Admirális, hogy az Anglusok, kétség kívül azért, hogy eleségek nem vólt, *Alexandriától* ismét el-távoztanak légyen. Az után, még írt kózzám 29-dikben egy levélet, melyben arról emlékezik, hogy, a' mi *Cairóba* való győzedelmes bé-menetelünket értette légyen, 's-hogy ő az *Alexandriai* kikötő-helybe való bé-evezésnek útját is már meg-találta légyen. Ugyan ezen szempillantatban, minekutánna az Anglus hajós seregnek ujjanton való ott létét észébe vette vólna, egy tisztett küldött-el hozzám ezen ujj hirrel, azt is tudtomra akarván adatni, hogy a' maga részéről mitsoda előre való készületeket tett légyen. Hanem ez a' tiszt, előbb elveszett, hogy sem hozzám érkezhett vólna. Nékem ugy látszik, hogy Admirál *Brüyesnek* a' vólt a' célja, hogy *Corfu* felé visszsa ne evezzen adig, a'-mig a'-felöll egészfzen meg nem győzi magát, hogy az *Alexandriai* kikötő-helybe bé-evezni lehehetlenség, és hogy a' szározra ki-szállott Frantzia sereg, a' melyről ő sokáig semmi hirt nem hallhatott, nem vólna már abba az állapotba, hogy magát *Alexandriához* visszsa vonni, kéntelenített-hetség. Ha ő ezen szomorú történet' alkalmatosságával, hibázott: ditsőséges halála által mosta azt el. A' *Fatum* meg-akarta azt ezen környüállások között, mint sok más alkalmatofságokban is, mutatni, hogy, ha ő nekünk a' szározonn nagyon feljül-muló erőt ad: a' tengereken való uralkodást a' mi vetélkedő társunknak engedte, &c. „

Egy Párisi Ujjság-levél, így fejezte-ki közelebről a' Frantzia Respublika' mostani állapotját: — „A' mi Respublikánk a' leg ditsőségesebb, kétség-kül, minden Respublikák között: de telyefséggel nem a' leg-szerentsésebb. A' Finántziánknak minden nap terhesebb az állapotja; a' *Deficit* telyefséggel nem kevesedik. Rettenetes dolog lenne, ha a' háboru ismét el-kezdödne; mivel-hogy nintsen bizontalanabb annál, mint az, hogy a' sze-

rentse örökké hűséges fog hozzánk maradni, kivált már mostan, a' midőn az *Orosz* és *Török* Császár ily hathatós részt vesznek a' Coalitzitióból, a' midőn a' Cs. Királyi seregek potoltatnak, és oly módon organizáltatnak, a' mely őket még félhetőbbé teszi; és a' midőn végeztre a' Prússiai Király, azokért az igen kevés kedveskedésekért, melyek hozzá mutattatnak, holott ő csak oly dolgokat kíván, a' melyek néki igen könnyen meg-adattathatnának, felette elkedvetlenettnek lenni láttszik. Ha ujjanton el talál a' háboru kezdődni; ha minden nagy Hatalmaságok egyesülnek ellenünk: honnét fogjuk venni a' szükséges költséget, a' mely egy ily háboruval özsze léfzen köttettette? Az ellenségnél-e? Tudja már azt kétség kívül az ellenség, mibe került néki, hogy minket a' maga földjére bősátott, és nem fogja többé engedni, hogy az ő költségénn hadakozzunk, &c., — „Ha *Bonaparte* (ilyen szavakkal végzi beszédét az *Iró*) Egyiptomból a' *Beyk'* és *Mammelukok'* kintseit, hozzánk nem küldi: bajoson fogjuk mi a' jövő esztendőre kívántató 725 millió Livrákat, özsze szerkeztetni. „ —

A' 200,000 fejből álló ujj katonáknak özsze-szedése is sok felé támadásokat kezdett gerjeszteni az országban. *Waes'* tájékánn a' vólt *Belgiumban*, fegyveres seregeket kéntelenítettett *Gen. Beguinot* rendelni a' támadok ellen, a' kik többet mint 300-zat özsze öldökölték ezen szerentsetlenek között; és sokat el-fogtak, és ítélő-szék' elibe adtak.

Trügüet, a' kirül közelébb azt irtuk vólt, hogy *Madridból Kadixhoz* fogott utazni, *Párisba* meg-érkezett: hanem meg-érkezése előtt kevés napokkal az *Emigransok'* laistromába irattatott, azért, hogy azon *Törvény* ellen, a' mely azt parantsólja, hogy a' *Követ* a' maga vissza-hivattatása után, azon országban, a' hól *Követ* vólt, 3 hónapokat azon-túl ne mulathasson, ily sokáig maradott *Madridban*.

Török Birodalom.

A' *Konstantzinápolyi* 18-dik Oktoberi levelek ar-
ról emlékeznek, hogy a' Porta, a' Frantzia trans-
port hajós seregnek az *Alexandriái* kikötő-helyben
való el-egettetéséről, tudositált vett, és azt ki is hirdet-
tette vólt ugyan, hanem a' dolog az ólta nem valo-
ságosodott-meg. — Egyéb semmi bizonyos hir-adá-
sok sem érkeztenek vólt még Egyiptomból oda.

A' Frantzia fogjok' száma még mind nevekedik
a' *Hét-toronyban*.

Az ujj Nagy-vezér minden nap várattatik *Kon-
stantzinápolyba*, és a' bágazsiájának már nagy része
meg érkezett. Gondóltatott ekkór, hogy a' *Wid-
din* alatt az utóbbi szerentsétlen próbát tett Kapi-
tány-Bascha is nem soká meg fogna *Konstantziná-
polyba* érkezni, és ezen szerentsétlenségért, hiva-
talát sem fogná el-vezteni.

Mint-hogy a' Törököknek a' téli táborozás
nem szokása: már el-kezdett a' *Widdin* alatt feküdt
Török seregeknek egy része haza felé-takarodni,
és a' *Pasawand-Oghlu* ellen való további próbaté-
telek, mint láttszik, el-halasztódtanak.

G r a u b u n d i a.

Ezen *Grisonok'* Respublikája' Országló-széké-
nek, a' környülállások alkalmatosságot szolgáltat-
tak arra, hogy Császári Királyi Feldmarschallajt-
nánt Gr. *Bellegardhoz*, a' következő levelet ir-
ja: — „

„Minthogy a' mi Szabad Státusunknál lévő Cs.
Királyi Agens (Geschäftsträger) által, az ősi-idők-
béli szerentsésen fenn-álló Szövetségnek és az örök-
ség szerént való egyesülésnek ereje szerént, a' leg
kegyelmesebb védelem és segítség a' Cs. Kir. Fel-
ség' részéről, ujjanton, még pedig a' leg vigaszta-
lóbb módon, ujjal ki-muttattatott vólna (*befinger-
zeit*); és minthogy a' mi kedves Hazánknak kör-
nyülállásai, az ő szabadságára és régi független

Constitutziójára nézve, minden nap' terhesebbeké válnak, annyira és oly formán, hogy mi a' Frantzia seregeknek bé-ütéseiktől egy szempillantatigis félelem nélkül nem lehetünk: mind ezekhez képepest mi, azt a' szerentsés alkalmatóságot, a' melyet nekünk a' F. M. Lajtnánt Urnak nállunk való nagyságos jelen-léte szolgálta, hafznunkra fordítani sietünk, kérvén a' F. M. Lajtnánt Urat, hogy egy alkalmas számu Cs. Királyi seregnek, országunkba a' Trakta szerént és olly tzéllal való bé szállása iránt, hogy határjainkat minden ellenséges meg-támadtatás ellen védelmezze, siető készületeket tétessen, &c. Költ *Chur* várofsában, Oktob. 17-dikénn, 1798. — „

„*A' három közönséges Szövetség'*
Fejei, Elölljárói, és Hadi-Tanátsossai.

Ennekutánna, Cs. Királyi General-Májor Báró *Auffenberg*, meg-fontólván azt, hogy ez a' hivattatás, nem valami Factziótól, hanem a' rendes Elölljáróktól szármozzon, közönséges Kötésekenn fundálódjék, és egy ösi 's-valósággal fenn-álló Constitutzióinak további fenn-tartatódására tzélozzon, *Graubundiába*, a' vezérlése alatt lévő Cs. Királyi sereggel, bé-rukkólt, és a' következő Proclamatziót hirdettette ott ki: — „

„Minekutánna a' Felső *Rhétziai* három Szövetségeknék törvényesen és az ösi rendtartások szerént ki-rendeltetve lévő telyes hatalommal fel-ruházott Fejei és Tanátsossai, az ösi és örökös Szövetség' 's-örökség szerént való egyesülés' ereje szerént, az ö Hazájok' Constitutziójának, szabadságának, és tsendelségek fenn-tartatása végett, a' a' Cs. Királyi Felséghez, az ö Felsége védelméjért, trakta-szerént-való-módon, folyamodtanak volna: ö Cs. Királyi Felsége ehez-képepest, meg-fontólván a' fenn-álló, és betses esküvés által meg-erősített kötelességeket, mi reánk igen kegyelmesen azt bizta, hogy a' vezérlésünk alatt lévő sereggel a' *Graubundiai* tartományokra nyomúljunk-bé, tsu-

pán olyan tzéllal, hogy az ő Felségehez érkezett meg hivattatás szerént, a' *Rhétziai* Respublikát a' maga függetlenségében és integritássában, a' régi törvények szerént el-rendeltetett Constitutziót, és Elölljárókat, a' magok tekintetekben és méltóságokban, és a' régi rendhez ragaszgódo minden *Graubundi* embereket javaikban, betsülletekben, személyes bátorságokban, jussaiknak és szabatságoknak tsendes birtokában, meg-tartsuk; mellyhez képpést ki-hirdeti a' Komendérozó, közönségesen és egyen-egyen minden Hazafiaknak, Közönségeknek, fő Itélo-székeknek, Bundoknak, egész *Felső Rhétziában*, hogy a' Cs. Királyi seregeknek hozzájok való bé-szállása, egészfen barátságos, békelséges, védelmező, és telyességgel nem egyéb tzelra vagyon intéztetve, hanem, hogy, a' fenn-álló mostani rendes Országló-széknek tökéletes egyetértése és ki-mutatása szerént, a' törvényes rendnek, Constitutzióinak, és tsendességeknek meg-tartattódását eszközlje.“

Olosz Ország.

Toulonból feles hadi készülettal terhelt hajók érkeznek a' *Liguriai* partokhoz; így szintén fegyveres fiatalok is, a' kik a' mostani requisitzióinak ereje szerént gyűjtettek ölsze.

Gen. *Mack*, minekutánna *Neápolisban* a' Királyal és a' Királyi Ministerekkel néhány rend-béli Conferentziákban lett vólna, az után az ország' széleire a' tábornak mag-szemlélésére útazott-el.

Admirál *Nelson* néhány izben vigasságos napokat tartott a' maga Admirálishi hajójánn a' *Neápolisi* kikötő-helyben, melyet a' Királyi Udvar is megtisztelt a' maga jelen létével. — Ez a' nagy tengeri vezér, mind a' Királytól, mind a' néptől megkülömböztetett bizonyságait vészti a' meg-érdemlett tiszteletnek.

Bét s.

Az *Artésiai* Grófné (a' mostani Frantzia Király 18-dik *Lajos'* testvér Ötsének Felesége) a' ki eddig

Turinban maradott vólt, Okt. 3-dikánn el-indúlt onnét, hogy útját *Bétsenn* keresztül, *Mittau* felé folytassa (a' hol most lakik a' Király).

A' mostani időben igen ritka hószu életü emberek között, közönséges említést érdemel egy *St. Pöltenben* mostanság meghalálozott *Austriai Schredl Sabina* nevezetü, életét egészen hajadonságban töltött aszszony-személy, a' ki is 106 esztendőket és néhány hónapokat élt. Többire szolgálóságban és majd örökké jó egészségben töltötte-el ezen számos esztendőket. Néhány utólsóbb és már egészen el-alélt esztendeit, varrogatás által élte, és ingeket tsinált, *okulár* nélkül. Halála előtt 8-tzad nappal még a' templomban járt, és az eszinek, 's-emlékező tehetségeinek, egész addig hasznát vette. Végezetre egy állandó hideg-leléstől nyomattatott-el, a' mely által minden ereje meg-emészződven, kevés napok alatt az egész ember el-enyészett. — (Kár, hogy egy könyvet nem irt ez a' szerentsés személy, az élet' meg-hószszabbításának mesterségeiről.)

Az Elegyes Levelekből.

Gen. Joubert el-útazott *Párisból* az *Olosz* országí fő vezérségnek által-vételére. — A' több *Generálisok* is mind rendelést vettek, hogy kiki haladék nélkül induljon útnak, oda, a' hová rendelve vagyon. — *Gen. Jourdan*, *Kosciuskó*, és *Bonaparténak* két Ötsei, több nevezetes emberekkel együtt, ugy nevezett egyesülés-innepet ültek egy terített asztal mellett Oktob. 25-dikénn. — A' táborig készületeit Oktob. 22-dikénn útnak indította *Gen. Jourdan*, *Máintz* felé.

A' *Konstántzinápolyba* rendeltetett uj *Frantzia* Követnek *Descorchesnek* el-indítását, el-halasztotta a' *Directorium* kedvezőbb időkre.

A' *Neu-Yorkból* Sept. 12-dikénn indúlt levelek szerént, az *Amérikai Egyesült tartományokban*,

nagyon kegyetlenkedik a' Sárga-hideg. *Philadelphia* várofsában az utóbbszor közönségsé tétetett kerek-számmal való fel-vetés szerént, napjában 60-ra tétetett a' hóltak' száma; az ólta pedig annyira elhatalmazott, hogy már ki sem hirdettetik a' minden napi hóltak' laistroma. *Neu-Yorkkig* és *Bostonig* terjedett már el a' veszély. — Melyre nézve úgy irnak *Dublinból*, hogy a' Titok-Tanáts' rendelése szerént, minden hojóknak, a' melyék a' *Philadelphiai*, 's más kikötő-helyekből, a' hova ez a' *Sárga-hideg* el-terjedett, érkeznek contumátziát kell tartaniok.

Báselből: —

„Itt és egész *Helvétziában* ki-hir dettetett tegnap, hogy a' szükség azt hozza magával, hogy minden *Kántonokban* bizonyos számu csoport gyűjtettsék özfze, és öltöztetődjön fegyverbe, hogy a' határ-széleknek fedezése végett ki-rukkolhalson. A' Hirdetésnek végére az a' meg-jegyzés vagyon ragasztatva, hogy: ez a' parantsolat egyéb aránt, nem valamely fenyegető veszélyt, hanem tsak előre való vigyázást jelent.

A' *Graubund'* vidékeit valami 600 *Frantzia* gondólkodásu lakosok oda hagyván, más *Helvétus* vidékekre mentenek által. — Az a' minapi tudósítás, hogy a' *Frantziák* meg-probálták vólna a' *Graubund'* földire bé-menni, hanem ismét visszajöttek vólna, nem vólt úgy. Még nem mentek bé telyességgel. 's-Nem is tudhatni, hogy tesznek-e próbát. Sokak nem gondólják.

A' *Belgiumi* támadók, már annyira mentek vólt, hogy *Mecheln* várofsát is el foglalták, hanem ki-nyomta már őket innét is *Gen. Beguinot*.

Ovidius Metamorphosisa' első *Tzikkelyének Magyar-ritása,*

Musám a' testekről zengedez éneket,
Kik ujjal tserélték néma lételeket,

Leheljetez tüzet lelkembe Istenek,
 (Mert hiszen ezek is hogy ujjá lettenek,
 Ti általatok lett) 's hogy mostan azoknak,
 A' Föld böltsöjétöl le folyt Századoknak,
 Sorát ki verhessem e' máig lantomonn,
 Istenek légyetek velem minden nyomonn. —
 Míg polájából a' Föld 's tenger létele,
 A' mindent boltozó egekkel ki-kele,
 Egy vólt mindenütt a' Természet' formája,
 Mit zürzavarnak mond a' régiség' szája,
 Nagy alkolmány vólt, de éktelen 's otromba,
 'S nem egyéb tsak tunya tereh 's még azomba,
 A' vízfázó dolgok' magvának ürege
 Vólt ez, 's öszve 's vízfza szórott fergetege.
 A' nap nem hányta még aranyos tollait,
 A' Hóld sem ujjitá egyfzer is szarvait.
 Nem függött még a' föld fenn a' levegöbe,
 Nem nyomta a' pontot egyenlö erőbe.
 A' rengö tengert nem zárta Amphitríté
 Még tekenöjébe, 's partal nem keríté,
 'S hol vólt a' Föld 's Aër ott vólt a' tenger is,
 Nem lakhatott rajta állat 's egy ember is.
 Nem szálhattak még a' tengerenn lebegö,
 Vitorlák, 's setétes vala a' levegö.
 Nem maradt allandón formája semminek,
 Egyik rész ellent ált a' föld' más részinek.
 Mivel azon testben a' száraz a' ködöt.
 Üzte, 's a' meleg a' hideggel küszködött.
 A' lágy a' keménynek állott meg ellene,
 Vólt terhe, de a' köz ponthoz nem billene.

Janósi Jósef
 a' Poësisnek Tanítója.

